

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL DE CERCETĂRI SOCIO-UMANE SIBIU

I. Darea de seamă asupra activității
Institutului de Cercetări Socio-Umane Sibiu
pe anul 2009

A. Date globale pe Institut:

1. Lucrări de plan realizate: 12

- 1. Cercetări fundamentale privind istoria orașelor din România. Evoluția peisajului transilvan*
- 2. Cercetări fundamentale privind istoria orașelor din România. Atlas istoric al orașelor din România. Siret*
- 3. Cercetări fundamentale privind istoria orașelor din România. Dicționar istoric al orașelor din România*
- 4. Reconfigurarea reperelor identitare într-o lume în schimbare. O lume în schimbare: perspective românești*
- 5. Dicționarul graiurilor săsești din Transilvania. Litera S*
- 6. Valori și identitate în condițiile europenizării. Politicile culturale – o altă perspectivă asupra valorilor și identității*
- 7. Elita politică a germanilor din România în anii 1918–1944*
- 8. Colonizarea sașilor în sudul Transilvaniei în secolele XII-XIII*
- 9. Arta plastică a germanilor din România în perioada 1944-1989*
- 10. Confluențe europene în cultura și civilizația transilvană*
- 11. Valori materiale și nonmateriale în strategiile de acțiune ale tinerilor*
- 12. Mărturii arheologice de locuire și conviețuire în Transilvania de Sud, secolele VIII-XIII. Necropola de la Orăștie – Dealul Pemilor, secolele X-XI*

2. Lucrări de plan aflate în lucru: –

3. Lucrări de plan care se continuă în 2010: 6

1. *Cercetări fundamentale privind istoria orașelor din România. Dicționar istoric al orașelor din România*
2. *Reconfigurarea reperelor identitare într-o lume în schimbare. O lume în schimbare: perspective românești*
3. *Dicționarul graiurilor săsești din Transilvania. Litera S*
4. *Colonizarea oaspeților germani în sudul Transilvaniei în secolele XII-XIII. Mărturii arheologice și arhitectonice privind așezarea sașilor în sudul Transilvaniei.*
5. *Arta plastică a germanilor din România în perioada 1944-1989*
6. *Confluențe europene în cultura și civilizația transilvană*

4. Tipărituri (cărți, studii, articole științifice):

Cărți:

1. **Florica Vasiliu:** (coord.), *Politici culturale și integrare europeană*, Editura Institutul European, Iași, 2009.
2. **Vasile Ciobanu:** (în colaborare), *Călimănești. Monografie istorică și etnografică*, Editura Spandugino, București 2009.
3. **Vasile Ciobanu:** (coord. în colab. cu Sorin Radu), *Partide politice și minorități naționale din România în secolul XX*, vol. 4, Editura Tehno Media, Sibiu, 2009, 420 p.
4. **Vasile Ciobanu:** (în colaborare cu Ioan Scurtu, coord., Corneliu Beldiman, Puiu-Dumitru Bordeiu, Dragoș Zamfirescu, Florin-Răzvan Mihai, Badea-Florin Pintilie, Tiberiu Tănase, Pavel Morariu, Florin Șandru), *Ideologie și formațiuni de dreapta în România*, vol. VII, *ianuarie 1941 - februarie 1943*, Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului, București, 2009 (50 p. documente).
5. **Ilie Moise:** *Seduția Muzeului*, Sibiu, „Astra Museum”, 2009.
6. **Ilie Moise:** *Oamenii și locurile Albei*, Blaj, Editura „Buna Vestire”, 2009.

7. **Dorel Morândău:** *Cercetări de marketing. Exigențe metodologice*, Sibiu, Editura Psihomedica, 2009.

Studii și articole științifice:

1. **Nadia Badrus:** *Identitate etnică, parcurs biografic și opțiuni politice; evreii din România și comunismul*, în volumul *Partide politice și minorități naționale din România în secolul XX*, Techno Media, Sibiu, 2008 (publicat în 2009), p. 252-262, ISBN 978-973-7865-99-1.
2. **Paul Niedermaier:** *Institutul de Cercetări Socio-Umane Sibiu*, în „Academica”, nr. 82/12, 2008, p. 50-52.
3. **Paul Niedermaier:** *50 Jahre Forschungsinstitut für Geisteswissenschaften in Forschungsinstitut für Geisteswissenschaften Hermannstadt*, Honterus, 2006 (aparut in 2008), p. 23-45.
4. **Paul Niedermaier:** *Începuturile muzeului în aer liber din Dumbrava Sibiului*, în „Cibinium”, I, 2006-2008, p. 7-9.
5. **Sigrid Haldenwang:** *Aus den Arbeiten des Siebenbürgisch-sächsischen Wörterbuchs: Zu den Verben „gomern“, „greulen“ und „grübeln“* [Din lucrările Dicționarului graiurilor săsești din Transilvania: Cu privire la verbele „gomern“, „greulen“ und „grübeln“], în „Forschungen zur Volks- und Landeskunde“, 52/2009, Editura Academiei Române, București, p. 77 – 87, ISSN 0015-7902
6. **Sigrid Haldenwang:** *Zur Buntscheckigkeit des siebenbürgischen Wortschatzes* [Cu privire la plasticitatea graiurilor săsești din Transilvania], în „*Sașii și concetățenii lor ardeleni*” / *Die Sachsen und ihre Nachbarn in Siebenbürgen – STUDIA IN HONOREM – DR. THOMAS NÄGLER* (Universitatea “Lucian Blaga” Sibiu; Arbeitskreis für Siebenbürgische Landeskunde Heidelberg), Editori/Herausgeber: Ioan Marian ȚIPLIC, Konrad GÜNDISCH, Editura ALTIP, Alba Iulia, 2009, p. 307 – 319. ISBN 978-973-117-213-2.
7. **Sigrid Haldenwang:** *Zu Wortbildungsmustern mit den Bestimmungswörtern: “Wein, Weinbeere und Weingarten” im Siebenbürgisch-Sächsischen* [Cu privire la construcții lingvistice, care au ca determinativ lexemele: *vin, bob de strugure, vie*], în *Weinwörter – Weinkultur. Ein europäisches Fachwörterbuch im linguistischen, historischen und kulturellen Kontext* (Beiträge des internationalen und

interdisziplinären Kolloquiums im Institut für pfälzische Geschichte und Volkskunde in Kaiserslautern, 14./15. septembrie 2007, Akademie der Wissenschaften und der Literatur – Mainz Franz Steiner Verlag – Stuttgart, Editori: Maria Besse / Wolfgang Haubrichs / Roland Puhl. Mainz, 2009, p. 273 – 293, ISSN 0002-2977.

8. **Sigrid Haldenwang:** *Das Siebenbürgisch-Sächsische in der Sprachlandschaft Siebenbürgen* [Graiurile săsești din ținutul transilvănean], în *Deutsche Sprache und Kultur in Siebenbürgen*, Editori: Wynfried Kriegleder, Andrea Seidler und Jozef Tancer, Edition Lumiere Bremen, 2009, p. 11 – 23, ISBN 978-3-934686-66-3.
9. **Florica Vasiliu:** *Politici culturale și Programul CCE în Politici culturale și integrare europeană*, Editura Institutul European, Iași, 2009, p. 11 – 62.
10. **Florica Vasiliu:** *Politici culturale și dezvoltare locală. Bilanțul anului cultural 2007* (în colaborare) în *Politici culturale și integrare europeană*, Editura Institutul European, Iași, 2009, p. 183 -212.
11. **Florica Vasiliu** (în colaborare cu Dragoș Dragoman), *Evaluating the Economic Impact of Large Cultural Events. A Case – Study of Sibiu, European Capital of Culture 2007*, în „STUDIA POLITICA. Romanian Political Science Review”, vol. IX, nr. 2, 2009, Editura Nemira, București, p. 317 – 330.
12. **Vasile Ciobanu:** *Orașul Călimănești în anii 1918–1945, în Călimănești. Monografie istorică și etnografică*, coord.: S. Radu, V. Ciobanu, R. Racovițan, Editura Spandugino, București, 2009, p. 130-180.
13. **Vasile Ciobanu:** *Conferința Națională Săsească de la Sighișoara (5-6 noiembrie 1919) 90 de ani*, în *Partide politice și minorități naționale din România în secolul XX*, vol. 4, coord.: Vasile Ciobanu, Sorin Radu, Editura Tehno Media, Sibiu, 2009, p. 407-418.
14. **Vasile Ciobanu:** *Relațiile între Sibiu și Iași în secolul al XX-lea*, în „Monumentul”, X, vol.1, Lucrările Simpozionului Național „Monumentul-Tradiție și viitor”, Ediția a-X-a, Iași, 2008. Volum coordonat de Sorin Iftimi, Aurica Ichim, Lucian-Valeriu Lefter, Iași, 2009, p. 227–240.
15. **Vasile Ciobanu:** *Institutul de Credit și Economii <Albina> și sașii*, în Ion Zainea, Gabriel Moisa (cordonatori), *Istorie, economie, politică. Profesorului Mihai D. Drecin, la împlinirea vârstei de 65 de ani*, Editura Universității din Oradea, 2009, pp.363-374.

- 16. Vasile Ciobanu:** *The Relations between Transylvanian Saxons and Baltic Germans during the 1920s*, în „Revista Română pentru Studii Baltice și Nordice”, vol.1, 2009, nr.1, p. 99-105, și online <<http://www.arsbn.ro/RRSBN.htm>>.
- 17. Vasile Ciobanu:** *Tradiții și premise ale învățământului universitar la Sibiu*, în „Studia Universitatis Cibiniensis Series Historica, VI, 2009.
- 18. Vasile Ciobanu:** *Proiecte pentru o lege a minorităților în România interbelică, în 140 de ani de legislație minoritară în Europa Centrală și de Est*. Lucrările simpozionului cu același titlu, organizat de ISPMN Cluj-Napoca, 2009.
- 19. Vasile Ciobanu:** 40 pagini în volumul VII, 1941-1943, *Ideologie și formațiuni de dreapta în România*, coord. Ioan Scurtu, Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului București, 2009.
- 20. Dan Dumitru Iacob:** *Duelul de onoare în societatea românească din secolul al XIX-lea. Factori de receptare*, în Andi Mihalache și Alexandru Istrate (coord.), *Romantism și modernitate. Atitudini, reevaluări, polemici*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2009, p. 419-454.
- 21. Dan Dumitru Iacob:** *Sinagogile din Iași la mijlocul secolului al XIX-lea (aspecte culturale, sociale, arhitectonice și urbanistice)* în „Historia Urbana”, tom. XVII, 2009, p. 119-169.
- 22. Dan Dumitru Iacob:** *Măsuri de sistematizare a zonei centrale a orașului Iași în prima jumătate a secolului al XIX-lea. Demolarea „baratcelor”*, în „Monumentul” (Lucrările Simpozionului Național „Monumentul – Tradiție și viitor”, Ediția a X-a, Iași, 2008), tom. X₁, coord. Sorin Iftimi, Aurica Ichim și Lucian Lefter, Iași, 2009, p. 21-55.
- 23. Dan Dumitru Iacob:** *Distrații în secolul al XIX-lea*, în „Magazin istoric”, Anul XLIII, serie nouă, nr. 5 (506), mai 2009, p. 85-88.
- 24. Sigrid-Roswitha Pinter:** (în colab. cu Mariana Vlad), *Indexul revistei „Forschungen zur Volks- und Landeskunde”, vol. 1-50*, în „Forschungen zur Volks- und Landeskunde”, tom. 15, 2008.
- 25. Maria-Emilia Crîngaci Țiplic:** *Cruciadele, Ungaria și valurile de colonizare din sudul Transilvaniei*, în *Studia Universitatis Cibiniensis. Series Historica*, VI, 2009.
- 26. Maria-Emilia Crîngaci Țiplic:** *Așezarea oaspeților germani în sudul Transilvaniei în secolele XII-XIII. Efectul colonizării oaspeților asupra mediului înconjurător*, în *Revista Transilvania*, 9, 2009.

- 27. Maria-Emilia Crîngaci Țiplic:** *Cașolț (Hermány, Kastenholz, Kastnhults), com. Roșia, jud. Sibiu. punct: Dealul Bisericii*, în *Cronica Cercetărilor arheologice din România. Campania 2008*, București, 2009 (în colaborare cu I. M. Țiplic, B. Ciută și I. Șchiopu).
- 28. Gudrun-Liane Ittu:** *Hermannstadt/Sibiu – ein Zentrum der bildenden Kunst am Ende des 19. und Anfang des 20. Jhs.*, în *Forschungen zur Volks- und Landeskunde*, Band 51/2008, p. 35-46.
- 29. Gudrun-Liane Ittu:** *Briefe aus der Handschriftensammlung der Brukenthalbibliothek*, în *ibid.*, p. 123-131.
- 30. Gudrun-Liane Ittu:** *Iubirile interzise ale familiei von Heydendorff*, în *Magazin istoric*, apr. 2009, p. 21-25.
- 31. Gudrun-Liane Ittu:** *Receptarea operelor lui Hans Mattis-Teutsch în periodicele germane din Transilvania*, în *Mattis-Teutsch. Artist al avangardei*, Muzeul de artă Brașov 2009, p. 31-44.
- 32. Gudrun-Liane Ittu:** *Die Brukenthalische Sammlung als mitteleuropäisches Modell*, în *Deutsche Sprache und Kultur- Presse-Literatur-Geschichte in Siebenbürgen*, vol 41 (hg. Wynfrid Kriegleder, Andrea Seidler und Jozef Tancer), edition lumière bremen, 2009, p. 135-145.
- 33. Gudrun-Liane Ittu:** *Activitatea cultural-artistică de masă a minorității germane în timpul comunismului*, în *Studii și comunicări de etnologie*, tom XXII/2008, p. 151-162.
- 34. Gudrun-Liane Ittu:** *Werke der Hermannstädter Künstler Albert Schivert und Carl Dörschlag auf der Weltausstellung in Wien (1873)*, în *Forschungen zur Volks- und Landeskunde*, Band 52/2009, S. 149-162.
- 35. Ilie Moise:** *Sinteze (1994–2008)*, volum editat de Centrul Național pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale București, unde sunt reproduse 10 comunicări științifice prezentate între anii 1997-2008.
- 36. Ilie Moise:** *Drumul colecțiilor: de la fondurile private la patrimoniul etnologic*, în „Caietele ASER”, Oradea, 2009, p. 301-306.
- 37. Ilie Moise:** *Astra Museum în contextul etnologiei românești*, în „Cibinium” – partea a II-a (2006-2008), Sibiu, Editura „Astra Museum”, 2009, p. 311-322.

38. **Ilie Moise:** *Practici tradiționale de prevenire, combatere și vindecare a bolilor*, în „*Repertoriul național de patrimoniu cultural imaterial*”, vol. I, București, Institutul de memorie culturală, 2009, p. 253-260.
39. **Gabriela Cenușer Panczel:** *Motivul mioritic în dramaturgia română, în Studii și Comunicări de Etnologie*, tom XXII/2008, Ed. Imago Sibiu, p. 115-119.
40. **Gabriela Cenușer Panczel:** *Activitatea culturală a ASTREI la sfârșitul sec. al XIX-lea oglindită în publicațiile germane din Transilvania, în Forschungen zur Volks- und Landeskunde*, tom 52/ 2009, Ed. Academiei Române, p. 111-121.
41. **Gabriela Cenușer Panczel:** *Literatura română în revista „Luceafărul”*, în *Anuarul ICSU*, nr. XV/2008, Ed. Academiei Române, p. 231-241.
42. **Gabriela Cenușer Panczel:** *Incursiune în adâncuri*, în *Saeculum* nr. 2/2008, Ed. Saeculum, Sibiu, p. 104-111.
43. **Gabriela Cenușer Panczel:** *Centenar Eugène Ionesco. Dramaturgia.*, în *Academica* (până la sf. anului 2009).
44. **Zeno-Karl Pinter:** *Capidava, sector VIII - extramuran*, în *Cronica Cercetărilor Arheologice*, București, 2009.
45. **Zeno-Karl Pinter:** *Tradiții, probleme și perspective ale arheologiei medievistice românești*, în *Cronica Cercetărilor Arheologice*, București, 2009.
46. **Zeno-Karl Pinter:** (în colab. cu: C. Urduzia), *Vechi piese de mobilier urban din Piața Mare a Sibiului*, în *Brukenthal, Acta Musei*, III-1/2009.

5. Organizări și participări la manifestări științifice interne:

1. **Anda-Lucia Spânu:** *Scurtă incursiune în lumea patronilor și patronajului (artistic)*, la Sesiunea Științifică Anuală de Comunicări, Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva, 10-12 iunie 2009.
2. **Anda-Lucia Spânu:** *Caritate și patronaj în mediul artistic urban*, la sesiunea Internațională *Orașul și asistența socială*, organizată de Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca – Seminarul de Antropologie Istorică și Academia Română – Comisia de Istorie a Orașelor din România, Cluj-Napoca, 19-20 iunie 2009.
3. **Anda-Lucia Spânu:** *Istoriografia românească și cercetarea fenomenului colecționării*, la sesiunea anuală de comunicări științifice a Institutului de Cercetări

Socio-Umane Sibiu, *Științele socio-umane la începutul mileniului III*, ediția a II-a, Sibiu, 10 decembrie 2009.

4. **Nadia Badrus:** „Interpretarea textului biblic din perspectivă antisemită; dezbateri în periodicul transilvănean *Kirchliche Blätter* din anii 1931-1944”, la sesiunea „Intoleranță, agresivitate, conflict” (Zilele antropologiei românești, ediția XVI), Universitatea „Lucian Blaga”, Sibiu, 6 iunie 2009.
5. **Nadia Badrus:** „Redefiniri identitare la germanii din România în anii '40”, la sesiunea „Transilvania și minoritatea germană (50 de ani *Forschungen zur Volks- und Landeskunde*)” ICSU Sibiu, 17 octombrie 2009.
6. **Nadia Badrus:** „Migrația externă pentru muncă și impactul ei asupra societății românești”, la sesiunea anuală ICSU, 10 decembrie 2009.
7. **Paul Niedermaier:** Structura instituțiilor abilitate în protejarea monumentelor istorice din România (sesiune internațională ARGE Axente Sever).
8. **Paul Niedermaier:** Stadtgründung und Stadtwerdung. Beitrage der Archäologie und Städtegeschichte (Wien).
9. **Paul Niedermaier:** Amplasarea spitalelor în orașele medievale transilvănene la sesiunea Internațională *Orașul și asistența socială*, organizată de Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca – Seminarul de Antropologie Istorică și Academia Română – Comisia de Istorie a Orașelor din România, Cluj-Napoca, 19-20 iunie 2009.
10. **Sigrid Haldenwang:** *Mythische Wesen im siebenbürgisch-sächsischen Volks- und Aberglauben* (mit Fallbeispielen) (ființe mitice în superstiția sașilor din Transilvania), comunicare ținută în cadrul sesiunii internaționale „Normen- und Wertbegriffe in der Verständigung zwischen Ost-und Westeuropa“(noțiuni de norme și valori în înțelegerea între europa de est și de vest), organizată de Universitatea București – Facultatea de limbi străine, de Centrul de Cercetări „Paul Celan“, „Societatea germaniștilor din România“ și de Catedra de indo-europenistică a Universității „Friedrich-Schiller“ Jena. București, 20- 22. Martie.
11. **Sigrid Haldenwang:** *Ein Einblick in die Bearbeitung des Siebenbürgisch-Sächsischen Wörterbuchs* (o privire în elaborarea Dicționarului graiurilor săsești din Transilva, cu exemple dialectale), comunicare ținută în cadrul celui de al 8-lea congres de germanistică la Cluj/Napoca, în secția “Theoretische und angewandte Linguistik” (lingvistica teoretică și aplicativă). Simpozionul a fost subvenționat de

către: Deutscher Akademischer Austauschdienst (DAAD), Bonn, Institutul pentru cultura și istoria germană din Sudestul european (IKGS), Universitatea din Trier, Comunitatea de cercetare germană (DFG) PRO HELVETIA, Forumul austriac din București și de Universitatea Babeș-Bolyai Cluj/Napoca. 25 – 28 mai.

- 12. Sigrîd Haldenwang:** *Zum Wortbildungsparadigma „Wortbildungsnest“, im Siebenbürgisch-Sächsischen auf Grund rumänischer Lehnlexikate* (pe baza unor lexeme din limba română formarea unor ‘familii de cuvinte’ în graiurile săsești din Transilvania), comunicarea susținută tot în cadrul simpozionului din Cluj/Napoca 25 – 28 mai.
- 13. Sigrîd Haldenwang:** *Zum Wortschatz des Siebenbürgisch-Sächsischen mit Mundartbeispielen* (cu privire la tezaurul lexical al graiurilor săsești din Transilvania, cu exemplificări), expunere ținută în cadrul „Academiei evanghelice“ din Turnișori, 11 septembrie.
- 14. Sigrîd Haldenwang:** *Cu privire la lexemele „pomană“, „minune“ și „minunatică“ în graiurile săsești din Transilvania*, comunicare susținută în cadrul „Sesiunii anuale a Institutului de Cercetări Socio-Umane – Sibiu. 10 decembrie.
- 15. Florica Vasiliu:** *La gouvernance culturelle des villes*, la work-shop franco-român Models des gestion territoriale efficace et solidarite sociale. Gouvernance territoriale et integration europeenne, une analyse franco-roumaine, ediția I, 7-9 mai 2009, Sibiu, Facultatea de Științe politice, Relații Internaționale și Studii Europene și Institut d’Administration des Entreprises, Universitatea Lille III, Franța, proiect finanțat de Ambasada Franței din România.
- 16. Florica Vasiliu:** *Globalizare și noile mișcări sociale* la Sesiunea internațională a, Facultății de Științe politice, Relații Internaționale și Studii Europene ULB Sibiu, 29 – 30 mai 2009.
- 17. Florica Vasiliu:** *Impactul culturii și valorilor asupra politicilor publice* la Sesiunea Schimbare socială, cultură și comunicare în societatea contemporană, Facultatea de Științe, Catedra de Sociologie a ULBS, 22 – 24 octombrie 2009.
- 18. Florica Vasiliu:** *Percepții despre cultură și impactul acestora asupra guvernării culturale a orașelor (cazul Sibiu)* la Sesiunea anuală a Institutul de Cercetări Socio-Umane Sibiu, 10 decembrie 2009.

- 19. Vasile Ciobanu:** *Din acțiunile elitei politice săsești în 1919. Editarea broșurii „Ce sunt și ce vor_sășii din Ardeal”*, la sesiunea anuală a Catedrelor din Facultatea de Istorie și Patrimoniu „Nicolae Lupu” din Sibiu, organizat în 8-9 mai 2009, la Sibiu.
- 20. Vasile Ciobanu:** *Documentele noi privind reforma agrară din 1921*, la sesiunea anuală a Societății de Studii Transilvane intitulată „Aspecte de istorie economică din Transilvania în secolele XIX–XX”, organizat la 6 iunie 2009, la Mediaș.
- 21. Vasile Ciobanu:** *Sibiul și spitalele sale în secolul XX*, la sesiunea anuală a CIOR, organizată în colaborare cu Universitatea „Babeș-Bolyai”, la 19-20 iunie 2009, cu tema „Orașul și asistența socială”.
- 22. Vasile Ciobanu:** *Istoria germanilor din România în revista „Forschungen zur Volks- und Landeskunde”*, la sesiunea „50 Jahre Forschungen zur Volks- und Landeskunde_<Siebenbürgen und seine deutsche Minderheit >”. 50 de ani „Forschungen zur Volks- und Landeskunde” <Transilvania și minoritatea germană> organizată de ICSUS și DRI. Guvernul României, la Sibiu, 16–18 octombrie.
- 23. Vasile Ciobanu:** *Istoriografia cu privire la germanii din Vechiul Regat în secolul XIX*, la conferința „Minoritățile etnice în România în secolul al XIX-lea organizată la București, 29–30 octombrie 2009, de DRI. Guvernul României la Institutul „N. Iorga”.
- 24. Vasile Ciobanu:** *Institutul de Credit Funciar (Bodenkreditanstalt) din Sibiu în anii 1918–1948*, la al X-lea Simpozion de istorie bancară organizat de Universitatea din Oradea, la 30 octombrie –1 noiembrie 2009 la Oradea.
- 25. Vasile Ciobanu:** *Minoritățile din România. Ultimii 20 de ani în retrospectivă*, la conferința „20 de ani fără comunism – 20 de ani de libertate”, organizată de Academia Evanghelică Transilvania, Forumul Democrat al Germanilor Sibiu, la 4 noiembrie 2009, la Sibiu.
- 26. Vasile Ciobanu:** *Conferința Națională Săsească de la Sighișoara (5–6 noiembrie 1919), 90 de ani*, la a III-a ediție a simpozionului internațional Partide politice și minorități naționale din România în sec. XX, organizat la Sibiu de Asociația „Cercetarea Sibiană”, Facultatea de Istorie și Patrimoniu „Nicolae Lupu” și DRI, în 13–14 noiembrie 2009.
- 27. Vasile Ciobanu:** *Constituirea contraelitei naziste în rândurile germanilor din România*, la sesiunea anuală a ICSU Sibiu, 10 decembrie 2009.

- 28. Dan Dumitru Iacob:** *Repere privitoare la situația demografică a orașului Siret (secolele XIV – XX, comunicare prezentată la sesiunea anuală a Institutului de Cercetări Socio-Umane Sibiu, cu tema „Științele socio-umane la începutul mileniului III”, din 10 decembrie 2009, Sibiu.*
- 29. Dan Dumitru Iacob:** *Proiecte de sistematizare a piețelor din Iași în prima jumătate a secolului al XIX-lea, comunicare prezentată la Simpozionul Național „Monumentul – Tradiție și viitor”, ediția a XI-a, Iași, 1-4 octombrie 2009.*
- 30. Dan Dumitru Iacob:** *Practica donației în beneficiul spitalelor urbane din Moldova în prima jumătate a secolului al XIX-lea, comunicare prezentată la sesiunea anuală a Comisiei de Istorie a Orașelor din România, cu tema „Orașul și asistența socială”, Cluj-Napoca, 19-20 iunie 2009.*
- 31. Dan Dumitru Iacob:** *Posibilități de ascensiune socială în principatele române din prima jumătate a secolului al XIX-lea: capitalul material și simbolic al marilor familii boierești* comunicare prezentată la sesiunea anuală a Facultății de Istorie și Patrimoniu „Nicolae Lupu”, cu tema „Sub semnul lui Clio”, din 8-9 mai 2009, Sibiu.
- 32. Sigrid-Roswitha Pinter:** organizarea sesiunii „Transilvania și minoritatea germană. 50 de ani *Forschungen zur Volks- und Landeskunde*” care a avut loc în perioada 16-19 octombrie 2009 la Sibiu.
- 33. Maria-Emilia Țiplic:** *Cașolt – Biserica "Sf. Maria". O biserică redescoperită* (în colaborare cu I. M. Țiplic și I. M. Șchiopu), la Colocviul național „*Monumentele României, patrimoniu național și univeral*” (ed. a IV-a) (Făgăraș): 10-12 sept. 2009.
- 34. Maria-Emilia Țiplic:** *Arhitectura ecleziastică romanică din teritoriul de colonizare germană din sudul Transilvaniei. Bazilica romanică - elemente de planimetrie.* Colocviul național „*Monumentele României, patrimoniu național și univeral*” (ed. a IV-a) (Făgăraș): 10-12 sept. 2009.
- 35. Maria-Emilia Țiplic:** *Cruciadele, Ungaria și valurile de colonizare a „sașilor” în sudul Transilvaniei.* Simpozionul științific internațional *50 de ani „Forschungen zur Volks- und Landeskunde”. Siebenbürgen und seine deutsche Minderheit* (ICSU Sibiu): 16-18 oct 2009.
- 36. Maria-Emilia Țiplic:** *Cercetări arheologice la Biserica Parohială Evanghelică C. A. din Sibiu – „Bischofsloge”* (în colaborare cu I. M. Țiplic și S. I. Purece).

Simpozionul științific internațional 50 de ani „Forschungen zur Volks- und Landeskunde”. *Siebenbürgen und seine deutsche Minderheit* (ICSU Sibiu): 16-18 oct 2009.

- 37. Maria-Emilia Țiplic:** „*Cel mai puternic între sașii de pe vremea aceea*”, *Gaan de Ocna* Sibiului, la Sesiunea anuală de comunicări științifice (ICSU Sibiu): 10 dec. 2009.
- 38. Gudrun-Liane Ittu:** *Friedrich Hugo Alesi (Hugo d'Alesi, 1849-1906) un artist transilvănean la Paris*. Sub semnul lui Clio ed. a III-a, sesiunea anuală organizată de Universitatea Lucian Blaga, Facultatea de Istorie și Patrimoniu „Nicolae Lupu”, 8-9 mai Sibiu.
- 39. Gudrun-Liane Ittu:** *Publicitatea firmei Rieger din Sibiu în paginile cotidianului SDT 1883-19046*. Sesiunea anuală a Cercului de Studii Transilvane, 6 iunie, Mediaș.
- 40. Gudrun-Liane Ittu:** *Hugo d'Alesi – un transilvănean, maestru al graficii publicitare la Paris*, Sesiunea anuală a Muzeului Civilizației Dacice și Romane Deva, 10-12 iunie.
- 41. Gudrun-Liane Ittu:** *Din istoria orfelinatului evanghelic din Sibiu (1753-1948)*. „Orașul și asistența socială”, Univ. Babeș-Bolyai, Facultatea de Istorie și Filozofie, Seminarul de Antropologie istorică, Academia Română, Comisia de Istoria Orașelor din România, 19-20 iunie Cluj-Napoca.
- 42. Gudrun-Liane Ittu:** *Publicațiile germane din România socialistă, un mijloc de păstrare a identității etnice*. Sesiunea jubiliară internațională: 50 de ani *Forschungen zur Volks- und Landeskunde: Transilvania și minoritatea germană* organizator Guvernul României, Departamentul pt. Relații Interetnice, Acad. Română-Institutul de Cercetări Socio-Umane Sibiu, 16-18 octombrie, Sibiu.
- 43. Gudrun-Liane Ittu:** *Forschungen zur Volks- und Landeskunde – o revistă în slujba cercetării științifice a minorității germane din România (1959-1989)*. Sesiunea internațională 40 de ani de germanistică sibiană, Universitatea Lucian Blaga Sibiu, Facultatea de Filologie, Catedra de Germanistică, 9-21 noiembrie.
- 44. Gudrun-Liane Ittu:** *Portrete transilvănene de familie: stirpea von Heydendorff*. Sesiunea anuală „Cercetarea socio-umană în mileniul III, ICSU Sibiu, 10 decembrie.
- 45. Ilie Moise:** *Valea Hârtibaciului: elemente identitare*, comunicare susținută la *Festivalul hârtibăcenilor*, Retiș, 20 aprilie 2009.

- 46. Ilie Moise:** *Ioan Micu Moldovan, inițiator al celei mai importante culegeri de folclor din sec. al XIX-lea*, comunicare susținută la *Colocviile Naționale de Etnografie și Folclor*, Alba-Iulia, 23-24 mai 2009.
- 47. Ilie Moise:** *Cultură și civilizație tradițională românească în „Forschungen zur Folks- und Landeskunde”*, susținută la Jubileul revistei *Forschungen zur Folks- und Landeskunde*, Sibiu, 16-18 octombrie 2009.
- 48. Ilie Moise:** *Târgul olarilor: modalități eficiente de valorizare a culturii populare*, comunicare susținută la *Colocviile Centrului Național pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale*, Tulcea, 27-29 oct. 2009.
- 49. Ilie Moise:** *Interogații ale etnologiei actuale: statutul disciplinei în sistemul educațional românesc*, comunicare susținută la *Conferința ASER*, Pitești, 5-7 noiembrie 2009.
- 50. Dorel Morândău:** *Cartea de căpătâi în sistemul de valori al tinerilor. Sesiunea anuală „Cercetarea socio-umană în mileniul III*, ICSU Sibiu, 17 decembrie 2008.
- 51. Dorel Morândău:** *Conflictul de valori în strategiile de acțiune ale tinerilor. Sesiunea anuală „Cercetarea socio-umană în mileniul III*, ICSU Sibiu, 10 decembrie.
- 52. Dorel Morândău:** *O perspectivă asupra structurii sociale în societatea românească contemporană*. București, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială a Universității București, mai 2009.
- 53. Dorel Morândău:** *Implementarea unor sisteme eficiente de asigurare și îmbunătățire a calității în instituțiile de învățământ superior din România*. 1-3 aprilie 2009, Sinaia, workshop internațional organizat sub egida Agenției române pentru asigurarea calității în învățământul superior (ARACIS).
- 54. Dorel Morândău:** *O nouă perspectivă asupra structurii sociale*. Catedra de Sociologie, prezentare și coordonare workshop, iul 2009.
- 55. Gabriela Cenușer Panczel:** *Eroinele din literatura română*, la Simpozionul dedicat *Zilei femeii*, Biblioteca jud. Astra, 3 martie 2009.
- 56. Gabriela Cenușer Panczel:** *Copilul, personaj în literatura română*, la Simpozionul dedicat *Zilei copilului*, Bibl. Jud. Astra, 1 iun. 09.
- 57. Gabriela Cenușer Panczel:** *Aspecte ale multiculturalității transilvănene la sfârșitul sec. al XIX-lea și începutul sec. al XX-lea*, la Sesiunea jubiliară *Forschungen*, Sibiu, 16-18 oct.

- 58. Gabriela Cenușer Panczel:** *Centenar Eugène Ionesco – creatorul unui nou limbaj teatral*, la Sesiunea anuală a ICSU, Sibiu, 10 dec. 2009.
- 59. Gabriela Cenușer Panczel:** *Elemente teatrale în obiceiurile de iarnă*, la manifestările dedicate Crăciunului și Anului Nou, Biblioteca jud. Astra, dec. 09.
- 60. Mariana Vlad:** *Despre denumiri și localități din Transilvania secolului al XVIII-lea în Ridicarea Iosefină*, comunicare susținută la sesiunea jubiliară „50 de ani. Forschungen zur Volks- und Landeskunde”, organizată de Departamentul pentru relații interetnice al Guvernului României și Institutul de Cercetări Socio-Umane Sibiu al Academiei Române, 16–18 octombrie 2009, Sibiu.
- 61. Mariana Vlad:** *Despre rețeaua drumurilor, în Ridicarea Iosefină*, comunicare prezentată la sesiunea anuală a Institutului de Cercetări Socio-Umane Sibiu, cu tema „Științele socio-umane la începutul mileniului III”, din 10 decembrie 2009, Sibiu.
- 62. Zeno-Karl Pinter:** *Materiale epigrafice și de construcție romane refolosite în arhitectura ecleziastică gotică din Transilvania*, Colocviu al Institutului de Studii Clasice, București, 12-13 februarie 2009.
- 63. Zeno-Karl Pinter:** *Activitatea militară bizantină la Dunărea de Jos în secolul al XI-lea*, Sesiunea Institutului de Arheologie, București, 23-24 aprilie 2009.
- 64. Zeno-Karl Pinter:** *Die Entwicklung des Geschichtsstudiums in Rumänien nach 1990*, The 6. International Conference on Internationalization of Quality Assurance and Accreditation in Higher Education, Galati 17-22 iunie 2009.
- 65. Zeno-Karl Pinter:** *Incinta fortificată medio-bizantină de la Capidava*, sesiunea "Pontica 2009" Constanța, 7-9 octombrie 2009.
- 66. Zeno-Karl Pinter:** *Cercetări arheologice în Piața Mare a Sibiului*, Sesiunea "50 Jahre Forschungen zur Volks- und Landeskunde" Sibiu, 16-17 octombrie 2009.
- 67. Zeno-Karl Pinter:** *Armamentul și tactica militară transilvană în secolul al XIII-lea*, Sesiunea "Medievalia Transilvanica" Bistrița, 27-28 noiembrie 2009.
- 6. Deplasări peste hotare pentru participări științifice, conferințe etc.**

1. **Vasile Ciobanu:** *Jugendbewegung der deutschen in Rumänien*, (Mișcarea de tineret a germanilor din România), comunicare la simpozionul internațional organizat de Universitatea Pécs (Ungaria), la 4–5 decembrie 2009.
2. **Paul Niedermaier:** Ședința membrilor IKGS / Universitatea München, aprilie 09.
3. **Paul Niedermaier:** Ședința Colectivului de conducere al AKSL / Landau, sept. 09.
4. **Paul Niedermaier:** Ședința Biroului științific al Siebenbürgen-Institut / Universitatea Heidelberg, dec. 09
5. **Sigrid Haldenwang:** *Siebenbürgisch-luxemburgische Sprachbeziehungen auf Grund der gemeinsamen westfränkischen Grundlage* (legături de limbă între graiurile săsești din Transilvania și graiurile din Luxemburg, pe baza vest-franconă comună), expunere ținută la: „Institutul pentru cultura și istoria germană din sud-estul Europei (IKGS)“ – München, 26 februarie.
6. **Sigrid Haldenwang:** *Von der Schulleruskonzeption zur neuen Dartsellung des Siebenbürgisch-Sächsischen Wörterbuchs* (de la concepția lui Schullerus, la noua prezentare a Dicționarului graiurilor săsești din Transilvania), prezentare Power Point, la a șasa întâlnire a „Dicționarelor germane“ organizată de Academia de Științe din Berlin cu tematica: „*Wohin geht die Lexikographie? Die Zukunft der deutschsprachigen Lexikographie im europäischen Kontext*“ (în ce direcție se îndreaptă lexicografia? Viitorul lexicografiei germane în contextul european). Berlin, 2 – 6 septembrie.
7. **Sigrid Haldenwang:** *Das Wort „Dürpel“, im Siebenbürgisch-Sächsischen, seine Rolle in Sitte, Brauch und Aberglauben* (lexemul ‘prag de ușă’, rolul său în obiceiuri și superstiții săsești), comunicare ținută în cadrul simpozionului: „*Wortschatz und Sprachkontakt im Kontext oberdeutscher Wörterbücher, Sprachatlanten und Sprachinseln*“ (tezur lexical și contact de limbă în contextul dicționarelor care se ocupă cu dialectele germane de sus, în contextul hărților lingvistice și coloniilor lingvistice); simpozion internațional, organizat de Academia Austriacă de Științe (ÖAW). Viena, 20 noiembrie.
8. **Malwine Dengel:** participare la întâlnirea de lucru a reprezentanților colectivelor redacționale ale dicționarelor academice de limbă germană cu tema *Încotro se îndreaptă lexicografia ? Viitorul lexicografiei de limbă germană în context european*, Berlin-Brandenburgische Akademie der Wissenschaften, Berlin, 2-5 septembrie.

- 9. Florica Vasiliu:** *Les politiques culturelles urbaines en tant que moyen de la cohesion sociale* la 5-eme Colloque International des Canadiannistes de l'Europe Centrale Diversite culturelle et cohesion sociale; l'experience canadienne, Sofia, 16-18 october 2009.
- 10. Florica Vasiliu:** participare la work-shop franco-român *Models des gestion territoriale efficace et solidarite sociale. Gouvernance territoriale et integration europeenne, une analyse franco-roumaine*, ediția a II-a, Franța, Lille, 29.10. – 1. 11. 2009. Pregătire volume comune ce se vor publica în România și Franța.
- 11. Mariana Vlad:** documentare la Arhiva Austriacă de Stat (Österreichischen Staatsarchiv), la tema privind documente cartografice timpurii pentru Bucovina și, în general, pentru teritoriul românesc. 29 nov.–3 dec. 2009.
- 12. Zeno-Karl Pinter:** *Carolingische und bulgarische Waffenfunde in Siebenbürgen*, Congres internațional cu tema *War and Warfare in the European History*, Varna (Bulgaria), 15-17 mai 2009.

Director:

Prof. dr. Paul Niedermaier

Membru corespondent al Academiei Române